

**REZOLUCJA NR XLIV/7/21
RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA
z dnia 16 września 2021 r.**

w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Edyty Stein

Na podstawie § 36 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 Statutu Wrocławia stanowiącego załącznik do uchwały nr XXVI/276/96 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 maja 1996 r. w sprawie przyjęcia Statutu Wrocławia w brzmieniu uzgodnionym z Prezesem Rady Ministrów (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2019 r. poz. 5510), Rada Miejska Wrocławia uchwala, co następuje:

Rada Miejska Wrocławia, pragnąc uczcić 130. rocznicę urodzin (12 października 1891 r.) i 80. rocznicę śmierci (9 sierpnia 1942 r.) Edyty Stein, ustanawia rok 2022 Rokiem Edyty Stein.

„Nie przyjmujcie niczego za prawdę, co byłoby pozbawione miłości” – Edyta Stein, filozofka, zakonnica, kandydatka na doktora Kościoła, święta i patronka Europy, do dziś obecna w światowej i w polskiej myśli filozoficznej.

Edyta Stein urodziła się 12 października 1891 r. we Wrocławiu jako jedenaste dziecko pobożnej żydowskiej rodziny. Osierocona przez ojca w wieku dwóch lat, została wychowana pod opieką matki głęboko przywiązanej do tradycji żydowskiej. W wieku około czternastu lat porzuciła wiarę, w której dorastała, nie znajdując odpowiedzi na nurtujące ją pytania egzystencjalne. Opuściła szkołę i wyjechała do Hamburga do siostry Elzy. Tam świadomie zadeklarowała się jako ateistka. Po powrocie zdała maturę i w 1911 r. na uniwersytecie we Wrocławiu rozpoczęła studia z zakresu germanistyki, historii, psychologii.

Zaintrygowana publikacjami filozoficznymi Edmunda Husserla z zakresu fenomenologii udała się następnie do Getyngi, by u mistrza studiować filozofię. Wejście w środowisko fenomenologów dla Edyty Stein okazało się spotkaniem z chrześcijaństwem. Dzięki Husserlowi i jego żonie, a także pod wpływem małżeństwa Anny i Adolfa Reinachów, protestantów pochodzenia żydowskiego oraz nawróconego na katolicyzm Maxa Schellera, odkryła nowe perspektywy poznawcze. W tym czasie zetknęła się z Romanem Ingardenem. Wspólne zainteresowania zaowocowały później długoletnią przyjaźnią, której odbicie znajduje się w prowadzonej przez dwadzieścia lat korespondencji obojga uczonych.

W 1915 r. Edyta Stein przerwała studia i z zaangażowaniem podjęła pracę w szpitalu polowym na Morawach jako pielęgniarka Czerwonego Krzyża. Po powrocie w sierpniu 1916 r. na uniwersytecie we Fryburgu Bryzgowijskim uzyskała tytuł doktora z oceną summa cum laude na podstawie dysertacji pod kierunkiem Edmunda Husserla. Następnie przez dwa lata pracowała jako jego asystentka.

W wieku 31 lat, 1 stycznia 1922 r., została ochrzczona, przyjmując imiona Teresa Jadwiga. Decyzja ta dojrzewała przez wiele lat, a w procesie tym do kluczowych wydarzeń należały m.in. spotkanie z Anną Reinach po tragicznej śmierci jej męża w 1917 r. oraz lektura Księgi życia świętej Teresy z Avila w 1921 r.

W latach 1928–1931 prowadziła bardzo aktywną działalność naukową. Jako fenomenologa interesował ją także tomizm, tłumaczyła pisma świętego Tomasza z Akwinu i błogosławionego Johna Henryego Newmana. Uczestniczyła w licznych kongresach i konferencjach w Kolonii, Fryburgu, Bazylei, Wiedniu, Salzburgu, Pradze i Paryżu, a w roku 1932 otrzymała docenturę w Münster, w Wyższym Instytucie Germańskim Pedagogiki Naukowej. Niespełna rok później Hitler został kanclerzem Rzeszy i rozpoczął usuwanie Żydów ze wszystkich urzędów publicznych. 25 lutego 1933 r. Edyta poprowadziła ostatni wykład.

Otrzymała pozwolenie na wstąpienie do zakonu karmelitańskiego, gdzie przyjęła imię Teresa Benedykta od Krzyża. W pokornym życiu za klauzurą kontynuowała pracę naukową. W 1938 r. z powodu narastającego w Rzeszy rasizmu przeniesiono ją wraz z siostrą Różą, również karmelitanką, do klasztoru w Echt w Holandii.

W roku 1942 rozpoczęły się masowe deportacje Żydów. 2 sierpnia 1942 r. Gestapo aresztowało „żydowską zakonnice”, a 7 sierpnia Edyta wraz z siostrą i innymi więźniami została wywieziona do obozu koncentracyjnego w Auschwitz, gdzie uznana za niezdolną do pracy została skierowana do komory gazowej i zamordowana 9 sierpnia 1942 r. Jej ciało spalono.

Edyta Stein – nawrócona ateistka, karmelitanka, jeden z najwybitniejszych umysłów XX wieku, filozofka i uczona, a równocześnie święta - mocno wyrażająca przekonanie, że „innych można prowadzić tylko tą

drogą, którą się samemu idzie” pozostaje czytelnym znakiem dla ludzi poszukujących prawdy i jest symbolem jedności pomiędzy katolikami i Żydami. Siostra Teresa Benedykta od Krzyża została beatyfikowana w Kolonii 1 maja 1987 r., zaś jej kanonizacja odbyła się w Watykanie 11 października 1998 r. Rok później została ogłoszona patronką Europy.

W 2022 r. we Wrocławiu, a szczególnie w rodzinnym domu Edyty Stein przy ul. Nowowiejskiej 38, chcemy poświęcić jej osobie szczególną uwagę, przypomnieć jej dorobek intelektualny i tragiczny życiorys. Będzie to także okazja, by przypomnieć dramatyczną historię Wrocławia, a także dramatyczną historię Europy, w tym Holokaust, którego była ofiarą. Zainspirowani postacią Edyty Stein pragniemy rozwijać dialog pomiędzy narodami i religiami oraz upowszechniać wielokulturowy dorobek Europy.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Wrocławia

Sergiusz Kmiecik